

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۱۰/۲۹

عبدالباری جهانی

سری څه ووايي؟

مور له وطنه ليری لوبدلو خلکو ته د افغانستان خبرونو د قبر د حالاتو شکل غوره کړی دی. هر څوک هر څه وایي. یو وایي خیر او خیریت دی. هر څه سم روان دي او هغه بل وایي وطن نه دی، سم دورخ دی. خدای دي مسلمان په امان لري.

دا چي ځوان مطیع الله ویسا له ۲۵۱ ورځو بند گاللو څخه وروسته، چي خدای خبر دی څه حالات به یې لیدلي وي، له زندان څخه خوشي سوی دی دا ډېر ښه خبر دی. مگر دا یو مطیع الله ویسا دی چي مور به یې له بنده په خوشي کېدلو خوشالي کوو؟ په هغه وطن کي څو نور ژورنالېستان او ځوانان تهديد سوي او د حکومت بنځینه او نارینه مخالفین او د پخواني رژیم کارکونکي په مرموز شکل وژل سوي او د بندېخانو شومه سوي نه دي؟ دا خو ښه خبره ده چي د حکومتي او شخصي مخکو غاصب او د بېگناه انسانانو قاتل مولوي تره خپل بندي سوی او حساب کتاب ته بلل سوی دی. مگر په وطن کي دا یو تره خپل دی چي مخکي یې غصب کړي او حساب کتاب ته بلل سوی دی؟ هلته په زرهاوو نور جنایتکاران سري سترگي نه گرځي او حتی د الله گل مجاهد په څېر معلوم الحال جنایتکاران او د خلکو د جایدادونو غاصبین به عزت او احترام وطن ته بلل سوي نه دي او په هوایي ډگر کي طالبانو تود هرکلی ورته ویلی نه دی؟

له هیواد څخه په لس گونو اوحتی په سل گونو زره ځوانان په تېښته کي نه دي؟ هغوی ځانونه د مرگ خولې ته ورکوي؟ هغوی د ایرانیانو او پاکستانیانو توهینونه او سپکاوی پر ځانونو باندي مني مگر له هیواده تېښتي. ولي؟ زه ستاسي سر ډېر نه خوړوم. همدا نن مي له کندهار څخه د یوه ځوان پیغام تر لاسه کړی دی او غواړم ټکي په ټکي یې ستاسي سره شریک کړم او بیا نو قضاوت تاسي ته پرېږدم. زه د دي ځوان نوم ځکه نه سم اخیستلای چي که یې نوم ولیکم نو گواکي په لوی لاس یې د مرگ خولې ته ورکوم. دي ځوان د یوه فرهنگي او علمي کار د پیل کولو لپاره زما څخه ، د یوه سپین بریږي په حیث، مشو ره غوښتي ده:

« السلام علیکم. استاد محترم جور په خیر. صحت دي ښه دی؟ خدای دي وکړي ټول کارونه په خیر وي او ته صحتمند یې. (وروسته یې خپل ځان معرفی کړی دی؛ چي زه یې نوم نه یادوم) استاد محترم تاته خو بهتره معلومه ده چي په وطن په تېره بیا کندهار کي حالت داسي دی لکه سړی چي د زومبیانو(له قبرونو څخه د را پاڅېدلو مرو وحشتناکي صحنې) فیلم گوري. خلک په کورونو کي داسي پټ دي لکه د مرض څخه چي بیربري چي هسي نه دوی هم په اخته نه سي او د کندهار اوضاع کټ مټ همداسي ده. ځيني تعليم یافته کورنی چي اوس هم په کندهار کي ژوند کوي بس له کوره تر کاره پوري ځي راځي. وطن ته داسي خلک راغلي دي چي سړی یې بیخي تصور نه سی کولای چي یو وخت به په دې ښار کي علامه حبیبی او علامه رشاد او نور مفکرین اوسېدلي وي. په هر صورت هغه خبري نوري دي او ډیري دي. استاد محترم له بېکارۍ او بی مضمونۍ څخه مي د دغه کتاب (تصویر یې په تلفون کي را لېږلی دی) ترجمي ته مخه کړي ده..... »

دې ځوان، چي زه یې طبعاً نه پېژنم، زما څخه د کتاب د ترجمه کولو په باره کي مشوره غوښتي وه او ما ورته ولیکل چي دا کتاب تر اوسه پوري په افغانستان کي ترجمه سوی نه دی او زه یقین لرم چي د ډیورنډ د کرښی په هاخوا به هم ترجمه سوی نه وي. کتاب ډېر گټور دی او تاته دي خدای برکت په نصیب کړي.

د دي ځوان د لیک یوه برخه مي ځکه کټ مټ درته رانقل کړه چي تاسي په وطن کي د ځوانانو او په تېره بیا فرهنگیانو او تعليم یافته کسانو د ژوند په باره کي تصور وکړای سی. اوس به نو سړی، د عمر توخي په اصطلاح، یوازي د قوش تپيې د کانال په خبرونو خوله خوړوي او تر قیامتته به شخوند ورباندي وهي.

پوره دوه کاله کيږي چي طالبان د کندهار کابل د مهمي لاري د جوړولو نغاري وهي. څه موده مخکي یې وویل چي پر هغه سرک باندي په شپږو برخو کي کار شروع دی. زما په څېر له هیواده ليري پراته خلک فکر کوي چي په دي

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالېږلو مخکي په خیر و لولئ

ترتيب به ټول سرکونه جوړ سوي وي. ما پرون د خپل يوه ناروغ دوست سره، خدای تعالیٰ دي صحت ورکړي، په ټلڼون کي خبري کولي چي دوي ورځي مخکي له کابل څخه تر کندهار پوري په يوه شخصي او تکړه موټر کي په څه باندي ۱۲ ساعته کي رسېدلي وو. دا هغه سړک وو چي شخصي موټرونه په څلور ساعته کي له کابل څخه کندهار ته رسېدل. زما دوست راته وويل چي په ټوله لار کي له لس هاوو وړانو سويو پلچکونو څخه يو هم نه وو ترميم سوي.

ټول کارونه د مرچو له قراره واخلی. زه گومان نه کوم چي له هيچا سره به داشک وي چي ما يا عمر توخي يا کوم بل افغان د وطن دښمنان وبولي. مور هم د دي وطن بچيان يو او د نورو په څېر مو زړونه ورباندي خوړيږي. زه شخصاً له طالبانو سره هيڅ ډول شخصي عداوت او دښمني نه لرم او نه مي عمر او صحت د سياست تقاضا کوي. د بل هر دردمن افغان په څېر مي د پخوا په شان زړه ورباندي خوړيږي او په غم يي غمجن يم. ما چي د دعوت د دري مياشتني خپروني د جنوري او مارچ په مياشتو کي د محترم ډاکټر صاحب محمد عثمان تره کي، مرکي او يو کتاب خبرو ته اشاره کړي وه اوس هم د هغي مرکي لوستلو ته خپل وطنداران را بولم. هغه ډېرو ښو واقعيتونو ته ډېره عالمانه او بېطرفانه اشاره کړي ده په لوستلو او غور کولو ارزي. نور نوسړی څه ووايي؟

د پانو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دلپکني د لپکنيزي ښي پاروالي د لپکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالپولو مخکي په خير و لولئ